



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα 16/6/2017
 Αριθμ. Πρωτ.: 374

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Προστασία και ενίσχυση βαμβακοκαλλιέργειας»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5768/22-5-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Ι. Λαγός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη στήριξη της βιωσιμότητας της βαμβακοκαλλιέργειας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΥΠΑΑΤ) έχει προβεί στις κάτωθι ενέργειες:

➤ Εκδόθηκε η αριθμ. 596/50096/15-4-2014 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Β' 1058/29-4-2014) σχετικά με τη μετονομασία του Περιφερειακού Κέντρου Ποιοτικού Ελέγχου, Τυποποίησης και Ταξινόμησης Βάμβακος Θεσσαλίας σε Εθνικό Κέντρο Ποιοτικού Ελέγχου, Ταξινόμησης και Τυποποίησης Βάμβακος (Ε.Κ.Π.Ε.Τ.Τ.Β.). Σκοπός της εν λόγω Κ.Υ.Α. είναι η δημιουργία μιας νέας προοπτικής για τη βαμβακοκαλλιέργεια, με τη διενέργεια της ταξινόμησης και τυποποίησης του βαμβακιού σε επίπεδο χώρας μέσω του προαναφερόμενου Ε.Κ.Π.Ε.Τ.Τ.Β, το οποίο περιλαμβάνει τα Περιφερειακά Κέντρα Ποιοτικού Ελέγχου, Τυποποίησης και Ταξινόμησης Βάμβακος Θεσσαλίας (με έδρα την Καρδίτσα) και Στερεάς Ελλάδας (με έδρα τον Ορχομενό Βοιωτίας).

➤ Με την αριθμ. 1178/25334/29-2-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συστάθηκε η Διεπαγγελματική Οργάνωση Βάμβακος (ΔΟΒ) με σκοπό την προώθηση και βελτίωση της βαμβακοκαλλιέργειας στην Ελλάδα με σύγχρονες μεθόδους, για ποσοτική και ποιοτική παραγωγή βάμβακος, την εμβάθυνση της γνώσης για την οργάνωση της παραγωγής και εμπορίας του βάμβακος και πιστοποίησης της ποιότητάς του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Στο καταστατικό της ΔΟΒ περιγράφονται ο σκοπός και οι δραστηριότητές της καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών της, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013.

Η ΔΟΒ σε συνεργασία με το Ε.Κ.Π.Ε.Τ.Τ.Β και με τη βοήθεια του ΥΠΑΑΤ (στα πλαίσια της ομάδας εργασίας που συστάθηκε όπως αναφέρεται στην συνέχεια), στοχεύει σε μέτρα βελτίωσης της ποιότητας του βαμβακιού, όπως η στήριξη της καλής ποιότητας βάμβακος, η εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης, η οποία

θα στηρίζεται μέσω 'bonus' από τους εκκοκκιστές-μέλη της ΔΟΒ καθώς και η ταξινόμηση-τυποποίηση του εν λόγω προϊόντος. Επιπλέον η ΔΟΒ εξετάζει την απόκτηση του σήματος ECOLABEL ώστε το ελληνικό βαμβάκι να αποκτήσει ταυτότητα, να αποκτήσει πρόσθετη αξία και να διευκολυνθεί η προώθησή του σε αγορές της Ε.Ε. Επίσης στα πλαίσια της ομάδας εργασίας και μέσω των αρμόδιων φορέων (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) έχει γίνει επικοινωνία με τον BCI (Best Cotton Initiative) ώστε να διερευνηθεί η δυνατότητα λήψης της εν λόγω πιστοποίησης.

Επισημαίνεται ότι, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της η νέα ΔΟΒ έχει υπογράψει σύμβαση ανάθεσης έργου με το Ε.Κ.Π.Ε.Τ.Τ.Β για :α) την ταξινόμηση 1% των παραγόμενων δεμάτων βάμβακος σε επίπεδο χώρας για τη δημιουργία εθνικού φακέλου ποιότητας και β) τη μελέτη ποιοτικών χαρακτηριστικών ποικιλιών βάμβακος, ομαδοποίησής τους με βάση την ποιότητα και καταγραφή των αγρονομικών χαρακτηριστικών. Τα αποτελέσματα των εν λόγω προγραμμάτων ήδη έχουν παρουσιαστεί στη νέα ομάδα εργασίας αλλά για να παρέχουν ασφαλή συμπεράσματα θα πρέπει να επαναληφθούν και επόμενες χρονιές.

➤ Με την αριθμ. 4755/108273/30-9-2016 (Β'3257/11-10-2016) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 Υπουργικής Απόφασης, σχετικά με τον "καθορισμό λεπτομερειών χορήγησης της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι σε εκτέλεση του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1307/2013 του Συμβουλίου"», καθορίστηκε η συνεργασία της ΔΟΒ με το Εθνικό Κέντρο Βάμβακος, για την εκτέλεση έργων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας του προϊόντος, με το οποίο προδιαγράφει τους παραγωγικούς και ποιοτικούς στόχους κάθε χρόνο και τους κοινοποιεί στις Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ. Μέσω της συνεργασίας αυτής, το Εθνικό Κέντρο Βάμβακος, με χρηματοδότηση της ΔΟΒ εκτέλεσε δυο έργα που αφορούν στην ποιότητα του προϊόντος, όπως η δημιουργία βάσης δεδομένων για την ποιότητα του ελληνικού βαμβακιού, αλλά και για τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του γενετικού υλικού, τα οποία σύμφωνα με το σχεδιασμό θα συνεχίζονται κάθε χρόνο με χρηματοδότηση από τη ΔΟΒ.

➤ Με την αριθμ. 432/4992/14-1-16 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για τον τομέα του βαμβακιού, η οποία πραγματοποίησε τρεις συνεδριάσεις, με συμμετοχή εκπροσώπων εκκοκκιστών, κλωστοϋφαντουργών, βαμβακοπαραγωγών και υπηρεσιακών παραγόντων του ΥΠΑΑΤ, του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ καθώς και μελών της Διακλαδικής Οργάνωσης Βάμβακος, με σκοπό τη στήριξη καθώς και την επίλυση προβλημάτων του τομέα.

➤ Το έργο της προαναφερόμενης ομάδας συνεχίστηκε με την σύσταση (σχει. η αριθμ. 3400/35895/28-3-2017 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) νέας ομάδας εργασίας, στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη της αλυσίδας βάμβακος, στελέχη του ΥΠΑΑΤ και των εποπτευόμενων Οργανισμών του, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΟΠΕΚΕΠΕ, η Πανελλήνια Ένωση Εκκοκκιστών & Εξαγωγέων Βάμβακος (ΠΕΕΕΒ), η Διεπαγγελματική Οργάνωση Βάμβακος (ΔΟΒ), ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχανιών Κλωστοϋφαντουργίας και εκπρόσωποι από την Ένωση Ελλήνων Παραγωγών και Εμπόρων Σπόρων (ΕΕΠΕΣ). Η εν λόγω ομάδα εργασίας έχει ήδη πραγματοποιήσει δύο συνεδριάσεις και εξετάζει μέτρα βελτίωσης της ποιότητας του ελληνικού βαμβακιού. Ειδικότερα η ΕΕΠΕΣ θα ασχοληθεί με την ανάλυση, εξέταση και κατάθεση προτάσεων για την επίλυση όλων των προβλημάτων που αφορούν στην αλυσίδα παραγωγής βάμβακος, βελτίωση της ποιότητας, ταξινόμηση-τυποποίηση και μεταποίηση, καθώς και με το θέμα της πιστοποίησης του προϊόντος.

Σημειώνεται ότι, στα πλαίσια της ομάδας εργασίας έγινε ενημέρωση από την Πανελλήνια Ένωση Εκκοκκιστών και Εξαγωγέων Βάμβακος (ΠΕΕΕΒ) για τη

συνεργασία που έχει με την Ισπανία για την προώθηση του EU-COTTON-Greek origin, χωρίς μέχρι στιγμής το ΥΠΑΑΤ να έχει συγκεκριμένα στοιχεία.

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι ένα σημαντικό εργαλείο για την οργάνωση της βαμβακοκαλλιέργειας είναι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ). Ειδικότερα, αναφέρεται ότι βασική προτεραιότητα της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελεί η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.

Η εν λόγω προτεραιότητα επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, με σημείο αναφοράς την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στον βαμβάκι τόσο σε επίπεδο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς τομέα.

Ως εκ τούτου, κατά τη νέα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, θα υλοποιηθούν Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί τόσο η βαμβακοκαλλιέργεια όσο και το βαμβάκι.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής υπομέτρα/δράσεις:

- 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης».

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, μεταξύ άλλων, θα δοθεί στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παράγουν βαμβάκι, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων».

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, ενισχύεται, μεταξύ άλλων, και ο τομέας βαμβάκι και λοιπές κλωστικές ίνες με δικαιούχους τις πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα εν λόγω προϊόντα ελκυστικά στους καταναλωτές.

Πέραν των ανωτέρω, ο τομέας του βαμβακιού δύναται να ενισχυθεί μέσω:

- του Μέτρου 3 «Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» όπου δίνεται η δυνατότητα ενίσχυσης των παραγωγών, προκειμένου να εφαρμόσουν το σύστημα ποιότητας ECOLABEL στην εκμετάλλευσή τους και στο προϊόν.
- του Μέτρου 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» όπου οι βαμβακοπαραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να ενισχυθούν για την ίδρυση μίας νέας ομάδας ή οργάνωσης, αναγνωρισμένης από την αρμόδια αρχή, μέχρι το ύψος των 500.000 € για πέντε (5) έτη.
- του Μέτρου 016 «Συνεργασία», όπου μπορούν να ιδρύονται και να λειτουργούν επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ (Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας) για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας.
- του Μέτρου 01 «Δράσεις Μεταφοράς Γνώσεων και Ενημέρωσης» όπου δύναται να ενισχύονται οι παραγωγοί για τη μεταφορά γνώσης και ενημέρωσης, δημιουργώντας σημαντικό μοχλό για αύξηση της ανταγωνιστικότητας, την αειφόρο διαχείριση και την εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία.

Οι παραπάνω δράσεις και τα Μέτρα, θεωρούνται σημαντικά εργαλεία για την ανάπτυξη της βαμβακοκαλλιέργειας και μπορούν να αξιοποιηθούν από τους

βαμβακοπαραγωγούς, για την οργάνωση της παραγωγής, τη δημιουργία συλλογικών σχημάτων παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας και την πιστοποίηση του προϊόντος, με σκοπό την καλύτερη προώθησή του στις διεθνείς αγορές.

Σημειώνεται ότι, το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr

Στα πλαίσια υλοποίησης των στρατηγικών κατευθύνσεων του ΥΠΑΑΤ ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ ως αρμόδιος φορέας για τη σύνταξη/έκδοση προδιαγραφών-προτύπων στον τομέα των αγροτικών προϊόντων, έχει εκπονήσει τα πρότυπα AGRO 2-1 και AGRO 2-2, που περιγράφουν απαιτήσεις για την εφαρμογή του Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην φυτική παραγωγή. Ιδιαίτερα στην καλλιέργεια βάμβακος έχει συνταχθεί εξειδίκευση του προτύπου AGRO 2 με ειδικές απαιτήσεις για την καλλιέργεια στη χώρα μας.

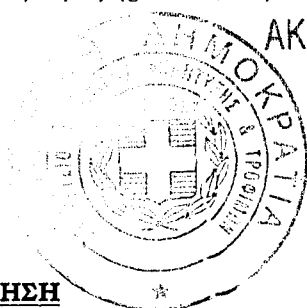
Το Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, είναι μια εναλλακτική της συμβατικής, φιλοπεριβαλλοντική μέθοδος παραγωγής, η οποία στηρίζεται στην ορθολογική χρήση όλων των εισροών της καλλιέργειας, τη μείωση της χρήσης χημικών σκευασμάτων και την ελεγχόμενη εφαρμογή καλλιεργητικών επεμβάσεων, με στόχο την παραγωγή ασφαλών αγροτικών προϊόντων πιστοποιημένης ποιότητας, την προστασία των παραγωγών, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

Σημειώνεται ότι, το Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης έχει καθιερωθεί ως μία από τις προαιρετικές αλλά πλέον αναγκαίες μορφές παραγωγικής διαδικασίας της σύγχρονης ελληνικής γεωργικής πρακτικής συμβάλλοντας στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για τα ελληνικά πιστοποιημένα αγροτικά προϊόντα.

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (σχετ. η αριθμ. 267623/28-8-2007 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων - ΦΕΚ Β/1723/29-08-07) ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ είναι η αρμόδια αρχή αξιολόγησης, έγκρισης και επίβλεψης Ιδιωτικών Φορέων Πιστοποίησης για το Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, σύμφωνα με τα πρότυπα της σειράς AGRO 2. Στόχος είναι η διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής των προβλεπόμενων απαιτήσεων και της αξιοπιστίας των διαδικασιών πιστοποίησης, ώστε τα προϊόντα του Συστήματος να τυγχάνουν της συνεχούς εμπιστοσύνης των καταναλωτών ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους στην εγχώρια αλλά και στη διεθνή αγορά.

Επισημαίνεται ότι τα πρότυπα AGRO 2 σχεδιάστηκαν, ακολουθώντας διεθνείς κανόνες προτυποποίησης, προκειμένου η χώρα μας να υιοθετήσει το δικό της μοντέλο συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και ποιότητας στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, με απαιτήσεις που υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις αντίστοιχων προτύπων που εφαρμόζονται στη διεθνή αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό έχουν γίνει και γίνονται ακόμη προσπάθειες συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) με άλλα πρότυπα που τυγχάνουν ευρείας αποδοχής σε αγορές του εξωτερικού όπως το BCI στο βαμβάκι, Globalgap σε καλλιέργειες φυτικής παραγωγής κλπ, προκειμένου να αποφασιστούν επόμενες στρατηγικές επιλογές.



ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ι. Λαγό